
Hastamalaka stotram

——
उस्तामलकस्तोत्रम्

——
Document Information

Text title : hastaamalaka stotram

File name : hastaam.itx

Category : vedanta, yoga

Location : doc_yoga

Author : Hastamalaka

Transliterated by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca

Proofread by : P. P. Narayanaswami, Avinash Sathaye sohum at ms.uky.edu

Latest update : June 03, 2007, Nvember 21, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 21, 2022

sanskritdocuments.org

Hastamalaka stotram

હસ્તામલકસ્તોત્રમ્

(હસ્તામલકીય)

(ઇન્દ્રવજ્રા છન્દ -)

કસ્ત્વં શિશો કસ્ય કુતોડસિ ગન્તા
કિં નામ તે ત્વં કુત આગતોડસિ ।
એતન્મયોક્તં વદ ચાર્ભક ત્વં
મત્પ્રીતયે પ્રીતિ વિવર્ધનોડસિ ॥ ૧ ॥

હસ્તામલક ઉવાચ ।

નાહં મનુષ્યો ન ચ દેવ-ચક્ષૌ
ન બ્રાહ્મણ-ક્ષત્રિય-વૈશ્ય-શૂદ્રાઃ ।
ન બ્રહ્મચારી ન ગૃહી વનસ્થો
ભિક્ષુર્ન ચાહં નિજબોધ રૂપઃ ॥ ૨ ॥

(ભુજંગપ્રયાત છન્દ -)

નિમિત્તં મનશ્ચક્ષુરાદિ પ્રવૃત્તૌ
નિરસ્તાખિલોપાધિરાકાશકલ્પઃ ।
રવિર્લોકચેષ્ટાનિમિત્તં યથા યઃ
સ નિત્યોપલબ્ધિસ્વરૂપોડહમાત્મા ॥ ૩ ॥

યમગ્ન્યુષ્ણવન્નિત્યબોધ સ્વરૂપં
મનશ્ચક્ષુરાદીન્યબોધાત્મકાનિ ।
પ્રવર્તન્ત આશ્રિત્ય નિષ્કમ્પમેકં
સ નિત્યોપલબ્ધિસ્વરૂપોડહમાત્મા ॥ ૪ ॥

મુખાભાસકો દર્પણો દૃશ્યમાનો
મુખત્વાત્ પૃથક્ત્વેન નૈવાસ્તિ વસ્તુ ।
ચિદાભાસકો ધીષુ જીવોડપિ તદ્રત્
સ નિત્યોપલબ્ધિસ્વરૂપોડહમાત્મા ॥ ૫ ॥

यथा दर्पणाभाव आभासलानौ
 मुषं विद्यते कल्पनाडीनमेकम् ।
 तथा धी वियोगे निराभासको यः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ ६ ॥

मनश्चक्षुरादिविद्युक्तः स्वयं यो
 मनश्चक्षुरादिरमनश्चक्षुरादिः ।
 मनश्चक्षुरादिरगम्यस्वरूपः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ ७ ॥

य अेको विभाति स्वतः शुद्धयेताः
 प्रकाशस्वरूपोऽपि नानेव धीषु ।
 शरावोदकस्थो यथा भानुरेकः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ ८ ॥

यथाऽनेकयक्षुः-प्रकाशो रविर्न
 क्मेण प्रकाशीकरोति प्रकाश्यम् ।
 अनेका धियो यस्तथैकः प्रबोधः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ ९ ॥

विवस्वत् प्रभातं यथा रूपमक्षं
 प्रगृह्णाति नाभातमेवं विवस्वान् ।
 यदाभात आभासयत्यक्षमेकः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ १० ॥

यथा सूर्य अेकोऽस्वनेकश्चलासु
 स्थिरास्वायनन्यद्विभाव्यस्वरूपः ।
 यलासु प्रभिन्नः सुधीष्वेक अेव (प्रभिन्नासु धीष्वेवमेकः)
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ ११ ॥

धनश्छन्नदृष्टिर्धनश्छन्नमर्कम्
 यथा निष्प्रभं मन्यते यातिमूढः ।
 तथा भद्रवद्भाति यो मूढ-दृष्टेः
 स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽलमात्मा ॥ १२ ॥

समस्तेषु वस्तुष्वनुस्यूतमेकं
 समस्तानि वस्तूनि यत्र स्पृशन्ति ।

વિચદ્રત્સદા શુદ્ધમચ્છસ્વરૂપં

સ નિત્યોપલબ્ધિસ્વરૂપોઽહમાત્મા ॥ ૧૩ ॥

ઉપાધૌ યથા ભેદતા સન્મણીનાં

તથા ભેદતા બુદ્ધિભેદેષુ તેઽપિ ।

યથા ચન્દ્રિકાણાં જલે ચગ્ચલત્વં

તથા ચગ્ચલત્વં તવાપીહ વિષ્ણો ॥ ૧૪ ॥

॥ ઇતિ શ્રીહસ્તામલકાચાર્યરચિતં

હસ્તામલકસંવાદસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

The author of Hastamalakiya is Hastamalaka.

Sankaracharya was so much impressed by the hymn that he wrote a commentary on it.

Encoded and proofread by P. P. Narayanaswami
at swami@math.mun.ca

Corrected by Avinash Sathaye sohum@ms.uky.edu

—
Hastamalaka stotram

pdf was typeset on November 21, 2022

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

